

Enskilda Gymnasiet

Org.nr. 802012-6531

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Enskilda Gymnasiet,
i Stockholms kommun

Tillsyn i Enskilda Gymnasiet,

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Enskilda Gymnasiet (organisationsnummer 802012-6531) under höstterminen 2016. Skolinspektionens tillsyn av Enskilda Gymnasiets gymnasieskola pågick mellan den 14 och den 21 december 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2015/16 var den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg på samhällsvetenskapsprogrammet 18,3, vilket var ett betydligt högre resultat än motsvarande resultat för riket som helhet som var 14,2. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg på naturvetenskapsprogrammet var 17,8. Även dessa resultat är högre än motsvarande resultat för riket som helhet, som var 15,6.

Skolverkets nationella statistik för läsåret 2015/16 visar vidare att andelen avgångselever med gymnasieexamen (gymnasieexamen eller studiebevis som omfattar minst 2500 betygssatta poäng) på samhällsvetenskapsprogrammet var 100 procent jämfört med 90,3 procent för riket samma läsår. Motsvarande resultat för naturvetenskapsprogrammet var 100,0 procent jämfört med 93,0 procent för riket samma läsår.

Andelen elever som tagit gymnasieexamen inom tre år med startläsåret 2013/14 var för samhällsvetenskapsprogrammet 87,5 procent jämfört med andelen för riket som var 75,4 procent. Andelen elever som tagit gymnasieexamen inom tre år med start läsåret 2013/14 var för naturvetenskapsprogrammet 90,3 procent jämfört med andelen för riket som var 78,9 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-06-30
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att eleverna vid Enskilda Gymnasiets gymnasieskola uppnår goda eller mycket goda kunskapsresultat i jämförelse med de genomsnittliga resultaten för riket som helhet. Samtliga avgångselever läsåret 2015/16 erhöll gymnasieexamen.

Skolinspektionen kan vidare konstatera att Enskilda Gymnasiets gymnasieskola är en väl fungerande verksamhet på flera områden. Flera av de elever som Skolinspektionen intervjuat i samband med tillsynen uppger att det trivs bra på skolan och att de är nöjda med den undervisning de ges. Det finns inget i tillsynen som visar annat än att den undervisningen vid skolan utgår från de nationella målen. Skolan arbetar aktivt för att elever ska tillförsäkras en skolmiljö som präglas av ordning och studiero.

Av tillsynen framkommer att elevernas trygghet och trivsel vid Enskilda Gymnasiets gymnasieskola i huvudsak är god, men att det finns delar i arbetet mot kränkande behandling som skolan behöver förbättra. Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling saknar flera viktiga delar som skollagen kräver. Huvudmannen måste därför vidta åtgärder för att rätta till bristerna i planen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Enskilda Gymnasiet att senast den 30 juni 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Enskilda Gymnasiet inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att planen mot kränkande behandling innehåller konkreta mål som utgår från slutsatserna av kartläggningen och en tydlig beskrivning av de insatser som ska genomföras under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling.
- Se till att planen mot kränkande behandling utgår från och avspeglar de förhållanden som gäller för den specifika verksamheten.
- Se till att planen mot kränkande behandling innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionens bedömer att skolans plan mot kränkande behandling saknar flera viktiga delar som skollagen kräver.

Skolan genomför på olika sätt kartläggningar för att identifiera risker för kränkande behandling i verksamheten. I skolans plan mot kränkande behandling återfinns dock endast resultatet av den del av kartläggningen som genomförts via skolans trivselenkät. Det saknas således information om resultatet av den övriga kartläggningen som skolan genomfört. Av planen framgår inte heller om skolan gjort en analys av resultatet av kartläggningarna, eftersom det saknas information om de slutsatser som verksamheten drar av kartläggningen. Skolinspektionen vill framhålla att det är viktigt att de slutsatser som verksamheten drar av kartläggningen framgår av planen. På så sätt kan elever, vårdnadshavare och andra få en bild av situationen i verksamheten.

De förebyggande åtgärder som beskrivs i skolans plan är enligt Skolinspektionens bedömning inte tillräckligt konkreta och saknar en tydlig koppling till den kartläggning skolan genomfört. Det saknas en beskrivning av hur åtgärderna ska genomföras och följas upp. Vidare saknas det uppgift om vem ska ansvara för insatserna. Planen innehåller inte heller någon utvärdering av tidigare plans åtgärder.

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte utgår från och avspeglar förhållandena i varje verksamhet som planen avser. Enskilda Gymnasiets plan mot kränkande behandling är en gemensam plan för gymnasieskolan och grundskolan. Skolan har identifierat olika riskområden för verksamheterna. Trots detta avser de förebyggande åtgärderna som beskrivs både gymnasieskolan och grundskolan.

Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet. Det kan dock med tanke på att det nära samband som finns mellan verksamheterna, som har samma rektor och som delar samma, elevhälsa samt undervisande personal, tänkas vara praktiskt och finnas fördelar med att ha en gemensam plan mot kränkande behandling. Dock måste de enskilda verksamheternas specifika förutsättningar tydligt framgå av planen. Beroende på vilka problem verksamheterna har identifierat kan det finnas anledning att inrikta vissa förebyggande insatser enbart på en av verksamheterna eller på vissa grupper.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje enskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Huvudmannen har en skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling och därmed också att se till att det varje år utarbetas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av åtgärderna som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av Enskilda Gymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling som gäller för både grundskoleverksamheten och gymnasieverksamheten. Planen innehåller bland annat begreppsdefinitioner av vad som utgör diskriminering respektive kränkande behandling, en beskrivning av ansvarsfördelning samt en beskrivning av arbetsgången vid upptäckta fall av diskriminering och kränkande behandling. Planen innehåller även beskrivningar av främjande åtgärder.

Skolan genomför regelbundet kartläggningar av arbetsmiljön och kränkande behandling. Detta sker bland annat genom en årligen återkommande trivselenkät, genom samtal som förekommer mellan personal och elever samt genom diskussioner i olika fora för lärare, elevhälsa och skolledning. Detta framgår av planen mot kränkande behandling och av intervjuer med elever, delar av elevhälsan, lärare och skolans rektor. Resultaten av trivselenkäten presenteras i skolans plan mot kränkande behandling. Resultaten av enkäten är redovisade per skolform, för gymnasieskolan respektive grundskolan. Resultaten av den övriga kartläggningen som genomförts på skolan återfinns inte i planen.

Planen saknar information om de slutsatser som verksamheten dragit av de kartläggningar som gjorts. Inte heller finns det någon dokumenterad utvärdering av de tidigare insatser för att förebygga kränkande behandling som gjorts vid skolan föregående läsår.

De åtgärder som är knutna till kartläggningen är kort beskrivna i punktform. Fem insatser berör området kränkande behandling, men det är oklart hur de är kopplade till resultatet av den kartläggning skolan genomfört. Det är inte beskrivet vilken problembild insatserna ska avhjälpa eller hur dessa åtgärder

ska genomföras. Det framgår heller inte vem som är ansvarig för dessa insatser och hur de dessa ska följas upp och utvärderas.

De prioriterade åtgärder som presenteras i planen mot kränkande behandling gäller både för gymnasieskolan och grundskolan. Skolan gör ingen åtskillnad mellan insatserna trots att resultatet i enkäten och de kartläggningar skolan gjort på annat sätt visar att riskområden skiljer sig något mellan skolenheterna. Det framkommer bland annat i intervjuer med elevhälsans representanter och skolans personal att kränkningar i form av utfrysning är mer vanligt förekommande bland skolans gymnasieelever medan kränkningar som sker via Internet är ett problem som främst berör grundskolan.

Även vid Skolinspektionens tidigare regelbundna tillsyn 2012 (beslut diarienummer 44-2011:5315) fann Skolinspektionen brister i skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever, då huvudmannen förelades att se till att åtgärda brister i planen mot kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Enskilda Gymnasiets gymnasieskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga föreningen Enskilda Gymnasiet att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling,

stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Beslutsfattare

Stina Johansson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Enskilda Gymnasiets gymnasieskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Enskilda Gymnasiet,

Enskilda Gymnasiet är en fristående gymnasieskola belägen i centrala Stockholm. Huvudman för skolan är den ideella föreningen Enskilda Gymnasiet med organisationsnummer 802012-6531. Verksamheten har vid tillsynen 280 elever.

Följande nationella program bedrivs i enlighet med Skolinspektionens godkännande (diarienummer 37-2010: 3991):

- Naturvetenskapsprogrammet med inriktningen naturvetenskap.
- Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningen samhällsvetenskap.

Föreningen Enskilda Gymnasiet bedriver också utbildning inom grundskola årkurserna 7–9 i samma lokaler som gymnasieskolan. Skolorna har samma rektor och delar bland annat lärare och elevhälsa.